

SLOVENSKI POROČEVALEC

Leto III.

Informacijski vestnik Osvobodilne fronte

31. januar 1942.

štev. 5.

Slovenici!

Letošnji februar je za Slovence pomemben v treh ozirih.

Obletnico Prešernove smrti (8. februar) obhajamo v najhujši sužnosti, obenem pa v letu, ki naj uresniči Prešernovo nesmrtno napoved: „Največ sveta otrokom sliši Slave“.

Obletnico Gubčeve smrti (15. februar) obhajamo v letu, ki bodi leto dokončne zmage slovenskega naroda in slovenskega delovnega človeka, borečega se stoletja za svojo pravdo.

Hkrati je letošnji februar mesec slavnih zmag tiste armade, ki tudi nam Slovincem s svojo junaško borbo uresničuje Gubčovo in Prešernovo misel — Rdeče delavsko-kmetske armade Sovjetske Zveze.

V znamenje teh treh nad vse pomembnih dejstev odreja Izvršni odbor OF:

7. februar se proglašaja za slov. narodni praznik vseslovanske enotnosti!

V proslavo vseslovanske enotnosti pod vodstvom bratskega nam velikega ruskega naroda odloča Izvršni odbor OF:

dne 7. februarja 1942 ne sme biti med 7. in 8. uro zvečer noben Slovenec niti na ulici niti v javnem lokalu niti v gledališču ali kinu!

Kdor tega odloka ne bi izpolnil, ga bo slovenski narod, ki se bori za svojo dokončno in trajno osvoboditev, smatral za narodnega izdajalca!

Živel 7. februar, slov. narodni praznik vseslovanske enotnosti pod vodstvom velikega ruskega naroda! — Živela sloga in enotnost narodov Jugoslavije! — Živela sloga in enotnost vseh slovanskih narodov! — Živel veliki ruski narod, borkonoselj slovanske in človečanske svobode! — Živela Sovjetska Zveza! — Živela naslonitev slovenskega naroda na SSSR! — Živela slavna Rdeča delavsko-kmetska armada! — Živel Stalin!

„Največ sveta otrokom sliši Slave, tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti voljo vero in postave“.

IZVRŠNI ODBOR OF

Štepanjski

P O S L E D N J E P I S M O

(V spomin partizanom ljubljanskega procesa)

Predraga — spet bije mi hitreje nemirnega srca utrip, ko gledam te v spominu, kako vzcvetela si v ljubezni kip, ko začutila si pod srcem otroka najinega prvi gib.

Še veš, kako potem sva modrovala :
bo fant, dekle, podoben meni, tebi
in kakšno bi ime mu dala.
Potem si v črni slutnji mi na prsi pala,
se oklenila me tesno
in vsa v obupu zajokala.

„Ne pojdi proč, pri naju ostani!“
si zaprosila; a že si želje svoje se zgrozila,
rokè okoli mojega vratu ovila
in vzkliknila s poslednjo silo:
„Oprosti, dragi; pojdi, za hčer, za sina, domovino!“

Zdaj je končano, sodba izrečena,
pot k tebi, njemu — ki me nikdar ne bo poznal —
ne vodi več nobena.

Ko pismo to boš brala — bo že vse minilo,
a njemu — otroku najinemu — tóle sporočilo:
bo fant, naj bo kot jaz;
bo hči, kot ti.

Poslednja luč gori zdaj meni
in njim petèro,
ki smo borili se vsi z isto vero.
Ostani zdrava, z ljubeznijo se najino obojno otroka okleni.

.....

PODROBNOSTI IZ BITKE PRI DRAŽGOŠAH

Ko so Nemci zvedeli, da se v Dražgošah nahajajo oddelki partizanov, so poslali proti njim več kot tisoč vojakov, baterijo 15- cm topov in večje število manjših topov. Utaborili so se v vasi Rudno pod Dražgošami in začeli vas obstreljevati s topovi. Kmetje so se poskrili po kleteh, partizani pa so zavzeli položaje na pobočju pod vasjo. Po topovski predpripravi so šli Nemci, med katerimi je bilo tudi mnogo Madžarov, v naskok, toda partizani so jih sprejeli z ognjem iz strojnic. Borbe so trajale tri dni in Nemci so imeli nad tristo mrtvih ter veliko število ranjenih. Partizanov je padlo pet. Nemci niso mogli partizanom do živega. Šele ko je kmet Poglašnik, vulgo Resman iz Jamnika, pripeljal za Judeževih 200 R M Nemce za hrbet partizanom po poti, ki so jo poznali samo domačini, so se partizani umaknili. Gustav Eger, predstavnik Gestapa, posestnik v Železnikih in lastnik žebelj v Ljubljani, je poslal poročilo vaščanom iz Dražgoš, da naj ne beže iz vasi, češ da se ne bo nikomur nič žalega zgodilo. Toda, ko so Nemci prišli v vas, so se najprej najedli in napili, nato pa so izvršili pokolj. Pobili so večje število žena in otrok, požgali hiše in pometali trupla v ogenj. Najbolj zverinsko so se obnašali Madžari.

Eger se nahaja zdaj v Ljubljani, kjer se čuti bolj varnega. Zadnje čase postavljajo Nemci za komisarje Slovence, ker partizani pobijejo vse komisarje.

VOJNO POROČILO

Na ruski fronti se smrtonosna borba med dvema največjima armadama zgodovine nadaljuje v sovjetsko korist. Niti sovjetsko niti nemško poročilo ne govorita dovolj o tem, s kakimi strahotnimi težavami se bore Nemci in kako se iz dneva v dan vztrajno izpodkopa njihova moč. Na vsej dolgi fronti morajo Nemci zapuščati zimska zaklonišča ter se spuščati v odprt boj. Tako se stalno, korak za korakom lomi nemška sila. Iz pisem vojakov in Göbbelsovih člankov slutimo neposredno bližino konca in smrti. Sovjetski uspehi ustvarjajo nervozo na fronti in doma. Zdaj stoje Sovjeti že pred važnim železniškim križiščem Velikije Luki. Ržev je obkoljen s treh strani. Nemška črta je prebita pri mestu Orel. Hud pritisk je na Harkov, ki ga hočejo Nemci braniti do zadnje kaplje krvi. Povsod nastopajo že nemške rezerve, ki so jih hranili za pomlad.

V Afriki je laško-nemška moč narasla na pol milijona mož in okrepljene Angleže znova potisnila pred sam Bengazi. Zakaj se je vojna sreča nenadoma obrnila, ne ve nihče povedati. Na Daljnem vzhodu se je začela bitka za Singapur in za prehod proti angleški Indiji.

V Angliji so se izkrcale prve ameriške čete.

T O L M A Č E N J E

Na temelju odloka SNOO števil. 1. čl. 2. in na temelju novoletnega proglasa SNOO, Političnega in Izvršnega odbora OF točka 9. je Zaščitni odlok SNOO števil. 4. glava A: „Zaščita naroda“, čl. I., po katerem se izdajalci kaznujejo s smrtjo, besedilo točke 3, ki se glasi:

„kdor zaradi svoje ali sebične skupinske koristi zbira in oddaja narodne sile za borbo proti osvoboditvi slovenskega naroda ali nudi za tako borbo pomoč s kakršnimi koli sredstvi,“

tolmačiti tako, da se sankcije (smrtna kazen) omenjenega Zaščitnega odloka raztezajo na vsakogar, ki dela na to, da na ozemlju slovenskega naroda nastane oborožena sila, ki ne raste iz Slovenskih narodno - osvobodilnih partizanskih čet in Narodne zaščite pod političnim in vojaškim vodstvom OF.

U G O T O V I T E V

Izvršni odbor OF ugotavlja, da pripadniki OF pod nazivom „Stara in nova pravda“ nimajo skupinskega organizacijskega reda, niso organizirana skupina in jim zato ne gre značaj samostojne skupine.

IZVRŠNI ODBOR OF.

K D O V S E J E - P E T A K O L O N A ?

Peta kolona je vsakdo, ki zanika pravico slovenskega naroda do samoodločbe. Kdor slovenskemu narodu ne prizna te elementarne narodne pravice, ta je agent tega ali onega imperializma, torej - peta kolona!

S L O V E N C I , V E D I M O !

Kdor pravi, da je prijatelj sovjetskega sistema, pa ne priznava slovenskemu narodu pravice do samoodločbe, ta laže in svoje sovjetofilstvo hlini, da bi se prikupil slovenskim narodnim množicam. Pravica do samoodločbe s pravico do odcepitve vred - je namreč sovjetskim narodom ustavno zajamčena. Prav zato je Sovjetska Zveza tako trdna država, kajti v njej so vsi narodi enakopravni in zadovoljni.

B O J S P E T O K O L O N O .

V nedeljo zjutraj, dne 25. t.m. je bila izvršena preiskava v tiskarni petokolonskega lističa "ZARJA SVOBODE". Varnostni organi OF, ki so izvršili preiskavo, so zaplenili tiskarno, odnesli veliko količino papirja ter požgali svežo naklado petokolonskih letakov. Lastnik stanovanja, v katerem se je nahajala tiskarna, je pri zaslišanju izjavil, da so ga njegovi šefi plačevali po 240 lir za številko. Povedal je vsa imena petokoloncev, ki so prihajali k njemu. Varnostni organi OF so zaplenili njegovo in njegove žene fotografijo ter obe oddali v album petokoloncev.

Izvršena je bila tudi preiskava pri nekem drugem "jugoslovenu". Najdena je bila vizitka z imenom Karla Holsta, majorja nemške policije, Sturm-
bunđsführerja SS, zastopnika Himmlerja in šefa nemške policije v Italiji.

S l o v e n c i !

Proč s petokolonskimi ostanki velesrbskega čaršijskega "jugoslovenstva", ki je bistveno sokrivo za polom Jugoslavije. Kdor ljubi bratski srbski narod, ta občuduje junaške srbske partizane in obsoja beograjsko čaršijo, ki se doma in v Londonu bori za vzpostavitev starega režima narodne neenakopravnosti, socialnega izkoriščanja in korupcije. Kdor je za slogo in enotnost narodov Jugoslavije, ta je za herojsko vojsko narodno-osvobodilnih partizanskih oddelkov, ki je edini predstavnik sloge jugoslovanskih narodov, edina narodna vojska Slovencev, Hrvatov, Srbov, Črnogorcev in Makedoncev!

STEBER "JUGOSLOVENSTVA", dr. PESTOTNIK, POZDRAVLJA PO - RIMSKO!

V torek, dne 27. t.m. ob 10h je šel veliki "jugosloven" dr. Pestotnik v družbi nekega fašista mimo "Uniona". Drugega fašista, ki ju je srečal, sta pozdravila "nacionalist" Pestotnik in njegov italijanski spremljevalec - po rimsko!

Narod slovenski, glej jih, dobro jih poglej, svoje bivše - "voditelje"!

TUDI KULTURNI STEBER "JUGOSLOVENSTVA", dr. ALOJZIJ GRADNIK, ZNA PO RIMSKO POZDRAVLJATI!

Ugotovljeno je, da pozdravlja po rimsko tudi "jugoslovenski" pesnik dr. Alojzij Gradnik. Na podlagi kakšne prošnje so Italijani imenovali Gradnika za kasacijskega sodnika, pa bomo še povedali.

Pribijamo: šolski otroci se kljub pritisku junaško branijo rimskega pozdrava, nekdanji "jugoslovenski" veljaki ga brez potrebe uporabljajo. Nič čudnega! Kdor je bil v Jugoslaviji sposoben zanikovati, da smo Slovenci narod, ta pač nima v sebi slovenske narodne zavesti in je na uslugo kateremu koli zatiralcu slovenskega naroda.

V P R A Š A N J A P R E I Z K U Š N J E

Peščico "mladih" ostankov protislovenskega in protiljudskega čaršijskega "jugoslovenstva", ki pravijo, da so prelomili s preteklostjo, usodno za narode Jugoslavije in za samo Jugoslavijo, je treba preizkusiti ob vsaki priliki z naslednjimi vprašanji:

- 1.) Ali priznavate, da je slovenski narod res - narod?
- 2.) Ali priznavate slovenskemu narodu pravico do samoodločbe?
- 3.) Ali obsojate brez izjeme vse stare grešnike iz vodstva JNS in kazinotske okolice?

DIHUR JE SEBI SAMEMU ZVEST

Cincar - Markovića je branil 41. leta,
letos pa z Mihajlovićem okrog opleta.

PROKLETI ODMEV

Da je slovanski boljševik,
zagnal dihur je krik.
A krik njegov odmeva vsepovsod
Kazinot, kazinot, kazinot!

"SOVJETSKI" NAČRTNIK DIHUR

Slovenci gredo v partizane.
Dihur pa se v hišo zaril je ko kr
in izdelal načrt
sovjetizirane kraljevine Ljubljane.

DIHURJEVA SPOMENICA

Misleč, da vnovčil bo politično menico,
napisal nam dihur je spomenico.
Hoteč nam zgage zarediti klico,
se mož urezal z lastno je puščico.

DIHURJEV SAMOGOVOR O SAMOODLOČBI

Zakaj so si neki samoodločbo izmislili Rusi,
kar prav nič ne prija nam, postarani "jugoslovenski" kljusi.
Pa bom požrl svojo onemoglo jezo,
proglasil bom samoodločbo - z omejeno zavezo.

TOVARNAR PETER HRIBAR PRIGANJA DELAVSTVO NA NARODNO IZDAJSTVO

V tovarni pletenin Peter Hribar na Zaloški cesti v Ljubljani je delavstvo stopilo v mezdnó gibanje. G. Hribar, ponosen član znane nacionalne rodbine je v tej zvezi napisal prošnjo na fašistično Pokrajinsko delavsko zvezo z dvojním predlogom: delavstvu naj Pokrajinska delavska zveza dovoli povišanje plač, njemu pa poviš nje cen blaga. Kljub splošno znanemu dejstvu, da ima Hribar bogate zaloge sirovin iz predokupacijske dóbe, se vendarle izgovarja, da ne more povišati delavskih plač brez povišanja cen izgotovljenega blaga. Njegov račun je enostaven: izrabiti mezdnó borbo za povečanje dobičkov. Delavstvu je sam sestavil prošnjo, s katero naj bi se delavstvo samo obrnilo na PDZ. Ko so predstavnice delavstva odločno odklonile vsako zvezo s predstavniki fašističnega sindikata kot narodno izdajstvo, se je ravnatelj razvel: "saj lahko prosite pri Pokrajinski delavski zvezi brez vednosti delavstva. Tudi mi smo proti fašistom, a danes morámo biti vsi - hinavci." Ne, g. Peter Hribar, delavci nočemo biti hinavci! Delavci kategorično odklanjamo vsako zvezo z okupatorji! Navajati delavske funkcionarje na PDZ za hrbtom delavstva - to je narodno izdajstvo brez primere! G. Hribar, vaše postopanje je postopanje petokolonca in verižnika! Kaj bi dejal vaš spoštovani sorodnik istega imena, še bi še živel? (V mislih imamo pokojnega Hribarja, ki je šel prostovoljno v prezgodnji grob iz razočaranja nad dookupacijsko politiko "hinavščine in dvoličnosti, verižništva in petokolonstva, nad politiko, ki jo vi v novih razmerah nadaljujete.)

Vedite, g. Hribar, da naroda v vaši tovarni ne predstavljate vi, temveč delavstvo. Pri njem se učite narodne zavesti, kajti pri vas jo je skalila gonja za profiti. Delavstvo je v svoji dosledni in požrtvovalni borbi proti okupatorjem porok slovenske svobode, porok, da se nikoli več ne povrnejo časi "hinavščine", pete kolone in verižnikov, skratka à la Peter Hribar.

ŠE EN ODMEV "ZARJE SVOBODE"

Krajevna organizacija OF v Mostah je dobila v roke šop lističa "ZARJA SVOBODE", 2. števil. Po kratki debati so romale te "zarje" starega predokupacijskega režima - v peč.

.....